

BIULETYN

TURYSTYCZNO-PRASOWY

KOLEI FRANCUSKICH

Rok 4

PAŹDZIERNIK 1936 r.

Nr. 10

Z przygotowań do Wystawy Paryskiej 1937 roku.

Wystawa Paryska 1937 roku obudziła w całym świecie niezwykle zainteresowanie, które przejawiało się niespodziewanie wielką ilością zamówień na tereny wystawowe.

Niezależnie od tego kierownictwo wystawy postanowiło powiększyć kilkakrotnie początkowo projektowaną powierzchnię. Zamiast 33 hektarów prze-

widzianych na początku — obejmować ona będzie w rzeczywistości 100 hektarów.

Dla rozwiązania zagadnień, które wyłoniły się wskutek tego — kierownictwo organizacyjne wystawy uzyskało od rządu francuskiego dodatkowy kredyt w wysokości 200 milionów franków.

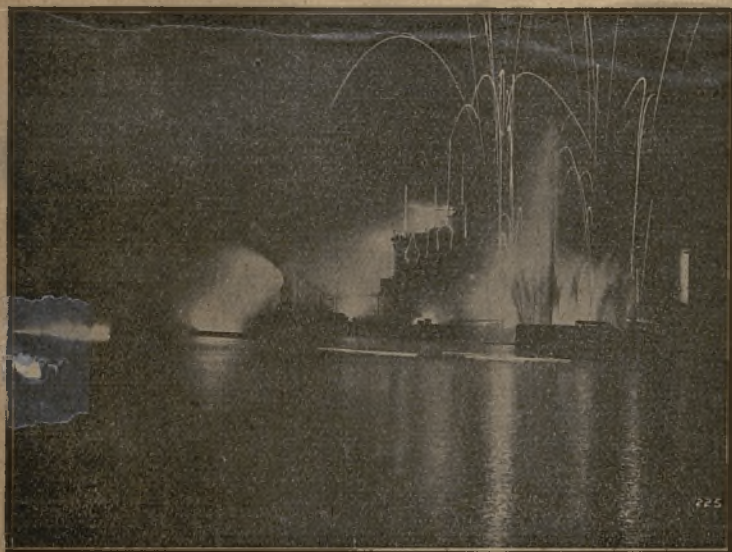
Na wszystkich odcinkach przygotowań do wystawy wre gorączkowa praca. Rozpisano cały szereg konkursów na roboty dekoracyjne w poszczególnych centrach. Przygotowuje się również cały szereg filmów, poświęconych różnym dzielnicom Francji. Filmy te o charakterze gospodarczo-folklorystycznym wyświetlane będą stale podczas wystawy w pawilonach regionalnych.

Na prawym brzegu Sekwany, między mostami Aleksandra III i Alma powstanie „Pałac Lodowy”

Budynek składać się będzie z dwóch kondygnacji. Jednej zawieszanej tuż nad wodą, drugiej na wysokości ulicy „Cours la Reine”.

Po prawej stronie głównego wejścia do „Pałacu” wznosić się będzie wieża wysokości 46 metrów, która w czasie trwania wystawy pokryta będzie stale śniegiem dzięki zainstalowanym wewnątrz potężnym urządzeniom chłodniczym.

„Pałac Lodowy” będzie pomysłowo iluminowany do czego wykorzystane będą gazy otrzymane przy sztucznym chłodzeniu.

PRÓBA ILUMINACJI WYSTAWY

PHOTO H. BARANGER

Salon Automobilowy w Paryżu, 1–11 październik 1936 r.

W czasie od 1 do 11 października r. b. odbędzie się w Paryżu wielka wystawa przemysłu samochodowego, która jest corocznym przeglądem postępu technicznego w tej gałęzi przemysłu i grupuje wszystkie poważniejsze firmy światowe produkujące samochody.

Ponieważ automobilizm jest oddawna jednym z najbardziej ciekawych zagadnień życia współczesnego, międzynarodowe wystawy samochodowe tego znaczenia, co „Salon d'Automobile”, cieszą się ol-

brzymim zainteresowaniem wszystkich krajów.

Koleje Francuskie udzielać będą z okazji wystawy 40% zniżki kolejowej pod warunkiem co najmniej pięciodniowego pobytu w Paryżu. Bilety zniżkowe ważne do dnia 16 b. m. uprawniać mogą do opuszczenia Francji przez inny punkt graniczny, niż ten którym do niej wjechano.

Bilety zniżkowe na „Salon d'Automobile” nabywać można w Oficjalnym Biurze Kolei Francuskich w Warszawie, Ossolińskich 4, oraz w biurach podróży

Zniżki kolejowe z okazji „Międzynarodowej Wystawy Sztuki i Techniki“ w Paryżu (maj-listopad 1937 r).

Z okazji przyszłorocznej Międzynarodowej Wystawy Sztuki i Techniki w Paryżu Koleje Francuskie udzielać będą daleko idących zniżek kolejowych.

Turyści udający się do Paryża w okresie trwania wystawy (maj-listopad 1937 r.) będą mogli korzystać z tych zniżek pod warunkiem zaopatrzenia się w specjalne legitymacje, sprzedawane zagranicą w cenie 20 franków, przez Biura Kolei Francuskich oraz przez większe biura podróży.

Równocześnie z nabyciem legitymacji turyści będą mogli otrzymać bilet z 50% zniżką od granicy do Paryża. Po obowiązkowym pobycie w Paryżu w ciągu minimum 5 dni, turyści będą korzystać z 50% zniżki na wszystkich przejazdach, w granicach Francji.

Legitymacje ważne będą 60 dni. Bilety wykupione na ich podstawie w kierunku „tam” uprawniać będą do jednokrotnego zatrzymania się po drodze. Ilość zatrzymań w drodze powrotnej, jak również przy wszelkich podróżach dodatkowych nie będzie ograniczona.

Niezależnie od tych zniżek posiadacze legitymacji będą mieli prawo do zakupu 10 biletów wejścia na Wystawę, ze zniżką 50%. Inne świadczenia i ulgi dla posiadaczy tych legitymacji (zniżki do muzeów, teatrów, music-hall'ów, kinematografów i t. d.) będą podane do wiadomości publiczności po ich definitywnym ustaleniu.

Niezwykłe losy wanny Ludwika XIV.

W okresie urzędowania świeżo wybudowanego pałacu w Wersalu, Ludwik XIV polecił sporządzić do swego „appartement des bains” specjalną wannę marmurową. Wyciosana z marmuru krajowego, w kształcie ośmiokąta foremnego, posiadała ona 3 m. 24 cm. średnicy i kosztowała zgodnie z zachowanymi kwitami 24 tysiące liwrow. Prace około zainstalowania „wanny-pływalni” ważącej 13 ton, wykonane były w latach 1673-1674.

Gdy z biegiem czasu Wersal stawał się prawdziwym mrowiskiem ludzkim i gdy każde wolne miejsce wykorzystywano dla lokowania licznie zjeżdżających gości, wówczas zdecydowano się przerobić „appartement des bains” składający się z 3 pokoiów,

na zwykłe mieszkanie, które zostało po wykończeniu oddane Pani de Maintenon oraz jej synowi hrabiemu Tuluzy.

Od czasów Ludwika XV „wanna - pływania” rozpoczyna ciekawą wędrówkę. Podarowana przez Ludwika XV Pani de Pompadour zostaje przez nią zabrana do Ermitage'u. Od pani de Pompadour przechodzi za cenę 25 tysięcy franków do Pana de Montesquiou, który ulokował ją w ogrodzie i zamienił na basen. W dalszym ciągu wanna zmienia kilkakrotnie swych właścicieli.

Obecnie powróciła ona do Wersalu. Zwiedzający mogą ją oglądać w oranżerii pałacu, gdzie została ulokowana jako zabytek historyczny.

Z Lotaryngii do Luxemburga.

Luxemburg, stolica udzielnego księstwa tej nazwy, położony jest w obrębie sieci kolei Alzacji i Lotaryngii w odległości 67 km. od Metz. Linja kolejowa między Metzem a Luxemburgiem prowadzi przez „kraj żelaza”, okręg bardzo uprzemysłowiony, którego ośrodkiem jest Thionville.

Autonomiczne księstwo Luxemburg powstało w X wieku. Jego niezawisłość i neutralność została proklamowana w roku 1876 na kongresie londyńskim.

Państwo Luxemburg dzieli się pod względem charakteru swych krajobrazów na dwie części, gęsto zalesione Ardenny oraz tak zwany „Bon Pays”, gdzie znajduje się miasto Luxemburg, niegdyś potężna forteca, posiadająca obecnie zupełnie nowoczesny

wygląd.

Na specjalną uwagę w Luxemburgu zasługują: zamek książęcy, katedra, cały szereg stylowych budowli mieszkaniowych z różnych epok oraz wspaniały most kamienny o jednym prześle szerokości 67 m.

Najbliższa okolica słynna jest z malowniczych widoków i pięknych spacerów, dzięki czemu Luxemburg jest znanym centrum wycieczek autokarowych. Najciekawsze z nich prowadzą do Echternach, Vianden i Clervaux.

Oficjalne Biuro Kolei Francuskich w Polsce, Warszawa, Ossolińskich 4. posiada do dyspozycji osób zainteresowanych bezpłatne prospekty wycieczek autokarowych z Luxemburga.

Bilety ulgowe z Paryża do Londynu.

Koleje Francuskie w porozumieniu z kolejami Anglii sprzedają specjalne bilety powrotne na przejazd z Paryża do Londynu via Havre, Dieppe, Boulogne, Calais lub Dunkerque.

Bilety te dają 20-25% zniżki na kolejach francuskich w zależności od klasy oraz 33% zniżki na kolejach angielskich i są ważne 17 dni.

Nabywać je można dla przejazdów via Le Havre w poniedziałki i soboty; via Dieppe w soboty, niedziele i poniedziałki; via Calais lub Boulogne w so-

boty i poniedziałki; via Dunkerque — w piątki i poniedziałki.

Prócz biletów ważnych 17 dni sprzedawane są również bilety weekend'owe, ważne od piątku do wtorku, z 50% zniżką na przejeździe francuskim oraz 37% na angielskim.

Bilety na wyżej wymienione przejazdy nabywać można w Paryżu na dworcach St. Lazare oraz na Gare du Nord.

Salies-de-Bearn.

Zdrowisko Salies-de-Bearn leży w departamencie Basses-Pyrénées na połowie drogi między Pau i Biarritz. Ukryte w malowniczej dolinie jest bardzo dobrze zasłonięte wysokimi wzgórzami przed wiatrami ze wschodu i północy.

SALIES-DE-BÉARN.

Coll. T.C.F.

Stara dzielnica

Powietrze w Salies-de-Bearn przepojone jest jodem i solą dzięki bliskiemu sąsiedztwu morza (40 km.).

Klimat zdrowiska jest bardzo umiarkowany. Przeciętna temperatura wynosi wiosną 12°, jesienią 16°, latem 20° oraz zimą 9°.

Źródła Salies-de-Bearn dostarczają wód chloranowatych, bromo-sodowych oraz magnezowych. Zawierają one na litr 258 gramów soli w czym znajduje się: 230 gramów chloranu sodu, 0,47 gr. soli bromowej oraz 0,05 soli jodowej i magnezowej.

Solanki mające duże zastosowanie w lecznictwie w Salies-de-Bearn zawierają 155 gr. chloranu, 10 gr. bromu oraz 0,95 gr. jodu magnezowego.

Choroby kobiece, choroby dzieci oraz gruźlica leczone są z doskonałym wynikiem w Salies-de-Bearn, a mianowicie w grupie pierwszej: wszelkiego rodzaju zaburzenia w działalności narządów kobiecych ;

w grupie drugiej: rachityzm, limfatyzm, dzieci nerwowe i źle znoszące morze, opóźnione w rozwoju, z wyrostkami adenoidalnymi oraz z cierpieniami adenoidalnymi tchawicowo-oskrzelowymi, niedokrwistość, okresy rekonwalescencji, paraliż po zapaleniu wielomięśniowym oraz niedomogi wielogruźcowa; w grupie trzeciej: gruźlica kości, około-kostna, stawowa, gruźcowa, narządów płciowych i otrzewnej, przetoki kostne, sztywność stawowa oraz schorzenia w następstwie ran wojennych.

Metody leczenia w Salies-de-Bearn polegają na stosowaniu kąpiei różnych gęstości z dodaniem pewnych ilości solanki, na przepłukiwaniu pochwy, kąpielach w solance, natryskach całkowitych lub częściowych oraz kąpielach w basenie. Duże zastosowanie posiadają pozatem okłady z solanki.

Zakład leczniczy Salies-de-Bearn posiada 130 kabin, sale do całkowitych natrysków, kabiny do natrysków częściowych oraz basen zasilany przez źródło tryskające na miejscu.

Sezon kuracyjny w Salies-de-Bearn trwa zasadniczo od 1 marca do 30 listopada, jednakże zakład leczniczy otwarty jest do 1-go lutego, a klasa I-sza przez cały rok.

Oprócz nowoczesnej dzielnicy z komfortowymi hotelami i ładnymi willami, Salies-de-Bearn posiada charakterystyczny zabytek z XVI wieku, stare miasto pełne krętych uliczek i oryginalnych domów, słoczonych malowniczo nad brzegami rzeki Saleys.

Salies-de-Bearn posiada wyjątkowe położenie pod względem turystycznym i daje kuracjom możliwość odbycia całego szeregu łatwych przechadzek i wycieczek np. do Bajonny, Pau, Lourdes, Biarritz, Cirque de Gavarnie, na szczyty Pirenejów oraz do malowniczych okolicznych miasteczek.

Salies-de-Bearn leży w obrębie sieci kolejowej P.O.-Midi w odległości 775 km. od Paryża. Posiada doskonałe połączenia z Paryżem (z Quai d'Orsay).

Oficjalne Biuro Kolei Francuskich w Warszawie, Ossolińskich 4, posiada do dyspozycji osób zainteresowanych bezpłatne prospekty zdrowiska Salies-de-Bearn.

Nowe wydawnictwa turystyczne.

Koleje Francuskie wydały dwie nowe broszury w języku polskim p.t. „Francja” oraz „Jak tanio podróżować po Francji?”.

Pierwsza zawiera przeszło 50 ciekawych reprodukcji oraz niezmiernie interesujący skrót rozwoju historycznego Francji, w ciągu którego powstawały jej nieporównane zabytki. Broszura posiada następujące działy: wstęp, rzeki i rzeczki, wybrzeża i plaże, jeziora, góry, prehistorja, okres gallo-romański, średniowiecze, okres romański, okres gotycki, renesans, wiek XVII, wiek XVIII, wiek XIX, Paryż-miasto sztuki, wyższe uczelnie, sporty, sztuka kulinarna, uzdrowiska, hotele we Francji, autokary, koleje.

Broszura „Jak tanio podróżować po Francji?” jest opisem wszystkich ulg i udogodnień jakie są dostępne dla turystów podróżujących po Francji. Obok wyczerpującej i bogatej treści informacyjnej broszura

zawiera znaczną ilość reprodukcji i dowcipnych fotografii.

Obydwa wymienione wydawnictwa są bezpłatnie do dyspozycji osób zainteresowanych w Oficjalnym Biurze Kolei Francuskich w Warszawie, Ossolińskich 4.

Gdzie spędzić

Jesienny Urlop?

tylko

we Francji!

na cudownej słonecznej Riwierze.

Informacje

Zniżki kolejowe.

OFICJALNE BIURO KOLEI FRANCUSKICH

Warszawa, Ossolińskich 4. Telefon 684-85.

Reims.

Reims, stolica Szampanii, istniało już za czasów Juliusza Cezara i nazywało się wówczas Durocortorūm.

Znaczenie Reims wzrasta od końca V wieku, kiedy Klodwik koronuje się tutaj na króla Franków. Dzięki koronacjom królewskim Reims staje się „miastem świętym” Francji. W roku 1429 za sprawą Joanny d'Arc, otrzymuje tutaj koronę królewską Karol VII.

Zawierucha wojny europejskiej dokonała w Reims niebywałego spustoszenia. Miasto położone w ciągu długiego czasu między linią wojsk francuskich i niemieckich ucierpiało poważnie od bombardowania. Jednakże najpiękniejsze jego zabytki ocalały wśród zniszczenia, a miasto szybko odbudowało się po wojnie.

Jednym z najważniejszych zabytków Reims jest jego katedra gotycka. Zapoczątkowana w 1211 roku została, z wyjątkiem wież, ukończona w ciągu wieku XIII, dzięki czemu jest okazem czystego, nieskażonego innymi stylami, gotyku. Inną osobliwością Reims jest zabytek epoki gallo-romańskiej, łuk tryum-

falny, t. zw. „Porte Mars”, pochodzący z IV wieku. Na zwiedzenie w Reims zasługuje ponadto: „Musée lapidaire”, muzeum starego Reims, ratusz, pomnik poległych w wojnie światowej oraz cały szereg zabytków starej architektury.

Do specjalnych atrakcyj turystycznych Reims należą słynne piwnice fabryk wina szampańskiego. Miasto i jego okolica, bogate we wzgórza kredowe, sprzyjały tworzeniu olbrzymich lochów, które od niepamiętnych czasów służą jako składy win. Do najciekawszych piwnic Reims należą „caves”: Pommery, Defrance, Ruinart i kilka innych. Ciągną się one częstokroć pod ziemią na przestrzeni kilkunastu kilometrów.

Reims jest centrum wycieczek autokarowych na sąsiednie pobojojwiska: Fort Pompelle, Chemin des Dames i Monts de Champagne, które zwiedzić można korzystając z doskonale zorganizowanej miejscowej obsługi autokarowej.

Bezpłatne przewodniki po Reims i okolicy otrzymać można w Oficjalnym Biurze Kolei Francuskich w Warszawie, Ossolińskich 4.

PRZEWODNIK FRANCUSKICH KOLEI PAŃSTWOWYCH

w języku francuskim

Wyczerpujący ilustrowany przewodnik kolejowy po Normandii, Bretanii i dorzeczu Loary. Zawiera dodatkowo spis „Syndicats d'Initiatives” poszczególnych miejscowości, wyciąg z przepisów taryfowych, spis autokarowych szlaków turystycznych Bretanii i Normandii oraz wykaz hoteli.

Cena przewodnika zł. 1.40, z przesyłką zł. 2.—.

Zwracać się do

OFICJALNEGO BIURA KOLEI FRANCUSKICH
WARSZAWA OSSOLIŃSKICH 4. TEL. 684-85.

KALENDARZYK IMPREZ NA PAŹDZIERNIK.

1—2	Rouen	Wystawa ogrodnicza
1—11	Paryż	Salon Automobilowy
1—15	Metz	Targi—Wystawa „Handel i Przemysł”
3—13	Tuluza	Targi—Wystawa
3—18	Paryż	Międzynarodowa wystawa sztuki fotograficznej
4	Nimes	Walki byków
4	Versailles	Grandes Eaux
4	Le Faouet	Odpust Notre Dame du Rosaire
4	St. Malo	Procesja różańcowa
4	Chantilly	Golf: rozgrywka o nagrodę Brantôme
4—13—18 i 25	Bordeaux	Wyścigi konne
6—12	Paryż	Międzynarodowe zawody kolarskie „Six jours du Paris”
8	Compiègne	Wyścigi konne
10—18	Morlaix	Targi—Wystawa
11	Amélie-les-Bains	Tańce katalońskie
11—31	Bordeaux	Targi
17—18	Versailles	Wystawa ogrodnicza
19—21	Paryż	22 Kongres higieny
18 i 25	Tuluza	Wyścigi konne
23	Paryż	Start samolotów do lotu Paryż-Saigon
23—1/XI	Paryż	Wystawa ogrodnicza
Październik	Angers	Wyścigi konne.

Oficjalne Biuro Kolei Francuskich w Warszawie uprzejmie prosi o przedruk notatek zamieszczonych w niniejszym Biuletynie. Osoby które pragnęłyby otrzymywać bezpłatnie co miesiąc Biuletyn Turystyczno-Prasowy Kolei Francuskich proszone są o nadesłanie swych dokładnych adresów.

Redaktor: E. Okoński. Wydawca: Koleje Francuskie, Warszawa, Ossolińskich 4. Tel. 6.84-85